

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

<i>A tantárgy címe:</i> Speciális kollégium - Személyiségpszichológia blokk Pszichológia és ezotéria	<i>A tantárgy kódja:</i> BBNPS19300-6	<i>Félév:</i> 2024/25/1
<i>Tantárgy típusa:</i> Gyakorlat	<i>Óraszám:</i> heti 2	<i>Kreditek száma:</i> 3
<i>Oktató neve:</i> PROF. DR. GYIMESI JÚLIA		

TANTÁRGY CÉLJA

A kurzus célja a pszichológia és a nyugati ezotéria kapcsolatrendszerének megismerése és értelmezése. A kurzus során a nyugati ezotériakultúrtörténetének áttekintésére kerül sor, valamint egyes pszichológiai gondolkodók – így pl. Freud, Jung, Ferenczi, Stekel, Silberer, Eysenck, Bem – ezotériával kapcsolatos attitűdjeinek, elméleteinek értelmezésére. A kurzus további célja a nyugati ezotéria népszerűsége mögött fellelhető tudomány- és kultúrtörténeti tényezők azonosítása.

KURZUSTEMATIKA / TANTÁRGY LEÍRÁSA

Tematikai egységek:

1. Modern okkultizmus, spiritizmus, pszichikai kutatás. Történeti áttekintés.
2. Pszichológia és ezotéria I. – demarkációs törekvések (Freud, Ferenczi)
3. Pszichológia és ezotéria II. – integrációs törekvések (Jung, Stekel, Silberer, Bem)
4. A nyugati ezotéria kortárs kritikai elméletei.
5. Esettanulmányok
6. Összegzés

SZÁMONKÉRÉS (ÉRTÉKELÉS, KÖVETELMÉNYEK)

Teljesítés feltétele:

Aktív órai részvétel
Referátum
Beadandó dolgozat

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Gyimesi Júlia (2019). *A szellemektől a tudattalanig*. L'Harmattan.

Kutrovácz Gábor, Láng Benedek, Zemplén Gábor (2008). *A tudomány határai*. Typotex.

AJÁNLOTT IRODALOM

Asprem, E. (2014). *The Problem of Disenchantment: Scientific Naturalism and Esoteric Discourse 1900-1939*. Brill.

Brottman, M. (2011). *Phantoms of the Clinic: From Thought-Transference to Projective Identification*. Karnac.

Crabtree, A. (1993). *From Mesmer to Freud: Magnetic Sleep and the Roots of Psychological Healing*. Yale University Press.

Ellenberger, H. F. (1970). *The Discovery of the Unconscious: The History and Evolution of Dynamic Psychiatry*. Fontana Press.

Faivre, A. (2010). *Western Esotericism. A Concise History*. SUNY Press.

Ferenczi Sándor ([1899] 1999). Spiritizmus. In: Mészáros Judit (szerk.): *A pszichoanalízis felé. Fiatalkori írások. 1897–1908*. Osiris. 27–30.

Flournoy, T. (1900). *Des Indes à la planète Mars: Étude sur un cas de somnambulisme avec glossolalia*. Librairie Félix Alcan; Ch. Eggimann.

Gieryn, T. F. (2006). Határmunkálatok és a tudomány elhatárolása a nemtudománytól: feszültségek és érdekek a tudósok szakmai ideológiájában. *Replika*, 54–55, 173–194.

Gyimesi Júlia (2012). *Sándor Ferenczi and the Problem of Telepathy*. In: *History of the Human Sciences*, 25, 131-148.

Gyimesi Júlia (2016). Why 'Spiritism'? *The International Journal of Psychoanalysis*, 97(2), 357–383

Gyimesi J. (2024). A Misinterpreted Psychoanalyst: Herbert Silberer and His Theory of Symbol-Formation. *Journal of the History of the Behavioral Sciences*, 60(1), e22289.

Hanegraaff, W. J. (2013). *Western Esotericism: A Guide for the Perplexed*. Bloomsbury.

Josephson-Storm, J. A. (2017). *The Myth of Disenchantment: Magic, Modernity, and the Birth of the Human Sciences*. University of Chicago Press.

Vermeir, K. (2006): Újra a demarkációs problémáról. *Replika*, 54–55, 135–156.